

Poziv k ohranitvi tradicije in inovativnosti v kulturi

Pomemben del kulturniške krajine so nevladne organizacije v kulturi, katerih delo je potrebno spodbujati

Spoštovani predsednik vlade, spoštovani minister za kulturo, spoštovane poslanke in poslanci!

Prizadevanja kulturnih društev in drugih nevladnih organizacij, ki so tako med glavnimi skrbniki tradicije kot gonilo inovativnih umetniških praks, so zavoljo aktualnih procesov sprejemanja rebalansa proračuna ogrožena. Kulturi je za leti 2022 in 2023 namenjen visok odstotek financiranja, kar je spodbudno. Ker pa je splošni kazalnik dober, toliko bolj skrbi dejstvo, da so na posameznih postavkah načrtovana znižanja. **Do največjega reza prihaja na postavki *Spodbujanje kulturne ustvarjalnosti***, iz katere država sofinancira programe in projekte nevladnih organizacij. Iz navedene postavke država **sofinancira programe in projekte številnih krovnih stanovskih združenj**, med katerimi so tudi taka **s stoletno tradicijo**. Krovna stanovska združenja so vselej bila in ostajajo temeljni dejavnik razvoja domače umetnosti in ohranjanja kulturne dediščine. Iz te iste postavke država sofinancira tudi **programe in projekte novejših, k sodobnim umetniškim praksam usmerjenih nevladnih organizacij**, ki so mednarodno izjemno prepoznavne ter prejemajo številne nagrade in vabila k sodelovanju. **Navedena postavka se z rebalansom proračuna za leto 2022 z višine 6.446.728 evrov v prvotno sprejetem proračunu zmanjšuje na 3.633.399 evrov**. Odločitev bo tako brez dvoma bistveno zarezala v zunajinstitucionalno kulturniško krajino, integralni del domačega kulturnega in umetnostnega ekosistema. **Se bomo posledic takšnega odnosa do kulture res zavedeli šele takrat, ko bodo v državi presahnila pomembna kulturna središča? Ko bodo izginila mednarodno prepoznavna kulturna povezovanja? Ko ne bo več domačih in tujih obiskovalcev?**

Zaskrbljujoče je tudi znižanje sredstev na postavki *Ljubiteljska kultura*, kjer se sredstva znižujejo za dobrih 700.000 evrov. Navkljub pojasnilu, da je ministrstvo iz postavke odvzelo sredstva, ki jih je letos namenilo izvedbi festivala Europa Cantat, bi bilo že rezervirana sredstva za leto 2022 smiselno nameniti razvoju. **Področje ljubiteljske kulture že vrsto let raste in nujno potrebuje dodatno podporo, sredstva pa v najboljšem primeru stagnirajo in se ne usklajujejo niti z inflacijo. S takšnim odnosom ogrožamo številna ljubiteljska društva**, ki težko dostopajo do financiranja. Posebej vrhunska ljubiteljska združenja, med njimi na primer Akademska folklorna skupina France Marolt, Akademski pevski zbor Tone Tomšič, Tamburaški orkester Dobroč, za svoj nadaljnji razvoj potrebujejo sistemske oblike financiranja.

Z rebalansom za leto 2022 se za skoraj 700.000 evrov znižujejo sredstva tudi na postavki *Založništvo*. S te postavke država sofinancira vrhunske književne produkcije, bodisi izjemna dela domačih ustvarjalcev bodisi pomembna prevodna dela. **Več kot desetodstoten rez pomeni veliko izgubo za področje, ki je za slovenski prostor temeljno.**

Kulturnice in kulturniki zato odločevalce pozivamo, da preučite vse možnosti za zvišanje navedenih postavk in z vrnitvijo sredstev na izhodiščno vrednost za leto 2022 ter z vztrajanjem pri najmanj enaki višini navedenih postavk tudi za leto 2023 zagotovite kontinuirano delo za Slovenijo izjemno pomembnih segmentov kulturne produkcije.

Lep pozdrav,

Krovne organizacije v kulturi (po abecednem vrstnem redu)

- Društvo Asociacija
- Društvo baletnih umetnikov Slovenije
- Društvo gledaliških režiserk in režiserjev
- Društvo likovnih umetnikov Ljubljana
- Društvo oblikovalcev Slovenije
- Društvo slovenskega animiranega filma
- Društvo slovenskih avdiovizualnih igralcev
- Društvo slovenskih filmskih in televizijskih prevajalcev
- Društvo slovenskih literarnih kritikov
- Društvo slovenskih režiserjev
- Društvo slovenskih skladateljev
- Društvom slovenskih književnih prevajalcev
- Gibanje za dostojno delo in socialno družbo
- Glasbena mladina Slovenije
- Kolegij direktorjev slovenskih gledališč
- Sindikat Glosa
- Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije (SVIZ)
- Društvo umetnostnih kritikov - Slovenska sekcija AICA
- Slovensko muzikološko društvo
- Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo
- Upravni odbor in predsednica Slovenskega centra PEN
- Ustanova lutkovnih ustvarjalcev
- Združenje dramskih umetnikov Slovenije
- Združenje filmskih snemalcev Slovenije
- Zveza društev slovenskih filmskih ustvarjalcev
- Zveza slovenskih godb
- Zveza kulturnih društev Slovenije
- Zveza kulturnih društev Ljubljana
- Zveza kulturnih društev Maribor